

КЗ «ЗДО 14 ВМР»

Майстер-клас для вихователів:

«Нетрадиційні техніки малювання.

«Вітраж»»

Підготувала вихователь:

Пилипенко Т.П.

2024

Мета:

1. Розширити знання педагогів про вітражі.
2. Використання нетрадиційних технік в образотворчій діяльності дітей.
2. Сприяти підвищенню професійної майстерності педагогів через використання нетрадиційної техніки малювання «Вітраж».

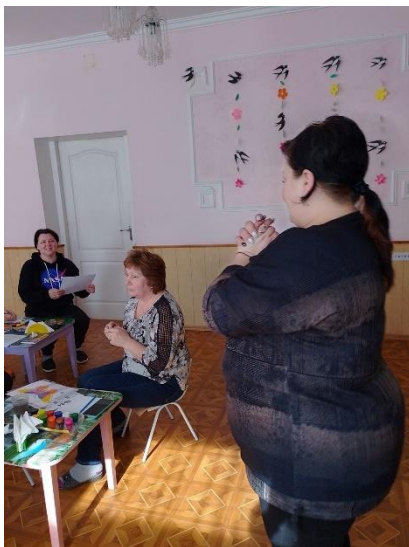
Завдання:

1. Ознайомити учасників майстер-класу з нетрадиційними техніками малювання.
2. Ознайомити педагогів з технікою малювання вітраж.
3. Розвивати комунікативні форми поведінки, що сприяють самоактуалізації і самоствердження;
4. Сприяти розвитку професійно-творчої активності, розкриттю внутрішнього потенціалу кожного педагога.
5. Сприяти до сприятливого психологічного клімату спілкування членів педагогічного колективу.
6. Мотивувати учасників майстер-класу до формування власного стилю творчої педагогічної діяльності.

Хід майстер - класу

Доброго дня, шановні колеги! Я рада вітати Вас на сьогоднішньому майстер-класі який називається “Нетрадиційні техніки малювання. Вітражне малювання”.

Що таке вітражі?

Класичний вітраж – це вікно, засклеє кольоровими скельцями, з’єднаними за допомогою олов’яних двотаврів. Фігурні скельця утворюють художню композицію, яка від світла грає барвами. Додатково на скельцях можна малювати контурними фарбами, що дозволяє зображати дрібні деталі (наприклад, очі). Щоб закріпити контурну фарбу, її вплавають у скельце в спеціальних вітражних печах.

Як виникли вітражі?

Їхня історія сягає сивої давнини, проте напевно пов'язана зі вмінням виготовляти прозоре кольорове скло й тонкі пластини з нього. Можливо, натхненням для вітражів були техніки золотарства (наприклад, *cloissoné*, у якій емаль, оточена смужками золота, утворює композицію, подібну до малого вітража) чи настінні мозаїки зі скляних кубиків. Тож джерела вітражів можна знайти в різних

місцях: у стародавніх Греції, Візантії, Римі, в арабських країнах, у Палестині. Однак у тій формі, яку ми знаємо сьогодні, вони з'явилися пізніше: перша достовірна згадка про кольорові вікна походить з VI століття з Туру (Франція), а з трохи пізнішого часу зберігся запис про те, що приблизно 675 року галльські вітражисти виготовляли вітражі у Монквермауті (Англія). Найраніший значний

вітражний фрагмент, який зберігся до наших часів, – це знайдений у Лоршському монастирі (Німеччина) образ голови Христа, а найдавніші повні вітражі походять із XI століття: на них зображені п'ятеро пророків, і вони досі встановлені у вікнах кафедрального храму в Аугсбургзі (Німеччина). Створення вітражів вимагає знань, умінь і відповідної матеріальної бази для майстерні, тож немає сумнівів, що саме мистецтво мало виникнути раніше, але де саме це сталося – невідомо.

Зростання популярності й попиту на вітражні вікна призвело до того, що на зламі XI й XII століть ченець Теофіл Пресвітер створив підручник «*Diversarum artium schedula*», у якому детально та професійно описав три мистецькі техніки. Першу книгу він присвятив живопису, другу – вітражництву, а третю – золотарству. Сьогодні на підставі цього підручника можна відтворити методи середньовічних майстрів. Це довела, наприклад, магістерська робота, для якої в майстерні дослідження вітражів при факультеті реставрації Краківської академії

образотворчих мистецтв було відтворено вітражні техніки, які описує Теофіл: виявилось, що його вказівки цілком реалістичні, а деякі техніки використовують у вітражництві й нині.

Популярність вітражів зросла від XII століття завдяки розвитку сакральної архітектури й будівництву гігантських храмів. У той період вітражі виготовляли зі скелець інтенсивних барв, насамперед синьої й червоної. Пізніше, завдяки впровадженню нових технологій (кольорових прозорих емалей), вітражне мистецтво додало до своїх принад багатство кольорів і переваги живопису.

Хто створював вітражі для середньовічних храмів?

У Середньовіччі вітражне мистецтво було тісно пов'язане з Католицькою Церквою, зокрема через те, що часто тільки вона могла оплатити таку кошовну інвестицію.

Над вітражами тоді працювали цілі групи кваліфікованих ремісників, які мали мешкати поблизу місця, де планували встановити їхній витвір. Адже виготовлення вітражів для великого собору та їх встановлення могло тривати навіть кілька років. Окрім основної роботи, такі ремісники виконували й простіші замовлення для менших храмів чи приватних клієнтів – заможних осіб, які прагнули прикрасити свої садиби, домашні каплиці чи вітальні, де встановлювали, наприклад, геральдичні вітражі.

Без огляду на локалізацію та час створення, вітражі справляють величезне враження. Турист, що подорожує Європою, буде зачудований кількістю, якістю та красою середньовічних вітражів у великих кафедральних храмах, але зможе милуватися вітражами й у більш несподіваних місцях: під'їздах, кухнях, ваннах, лампах – тобто всюди, куди доходить світло. Вітражі підкреслюють красу як сакральних споруд, так і світських будівель. Часом ми не зауважуємо їх безпосередньо, проте відчуваємо їхній вплив на місце, у якому перебуваємо. Це і є найдивовижніша риса вітражів.

Нетрадиційні техніки малювання.

Для дитини дошкільного віку малювання – це захопливий світ яскравих, дивовижних образів. Створені дітьми малюнки вражають дорослих своєю безпосередністю, оригінальністю, бурхливістю фантазії. Особливий інтерес викликають у дошкільників нетрадиційні техніки малювання. Адже процес творчості за допомогою нетрадиційних інструментів зовсім не складний,

нагадує цікаву гру, а результат його завжди позитивний незалежно від здібностей та обдарувань дитини.

Нетрадиційні форми – способи зображення дійсності, що не спираються на традиції, тобто вже мають на увазі щось нове, віддалене від загальноприйнятих норм і стандартів.

– *Які нетрадиційні форми малювання вам знайомі? Які ви використовували в своїй діяльності?* (Відповіді учасників).

Використання нетрадиційних технік та засобів малювання в різних вікових групах

У кожен період дошкільного віку ми використовуємо певний набір нетрадиційних технік зображувальної діяльності, які відповідають віковим можливостям дітей:

- **молодший дошкільний вік** – різновиди кляксографії, малювання долонькою, пальчиком, кулачком, відтиснення зім'ятим папером, поролоном, **сірниковою коробкою**, склянкою, «печатками» з картоплі тощо;

- **середній дошкільний вік** – до вищезазначених технік додаємо відбиття листям, малювання гілочкою, жорстким напівсухим пензлем, восковою крейдою чи свічкою, малювання з використанням шаблонів та трафаретів, чорно-білий граттаж, фроттаж, набрызк звичайний, монотипію предметну, пейзажну, живопис із розлитих фарб, **мильними бульбашками**, тощо;

- **старший дошкільний вік** – крім уже відомих дітям технік, використовуємо нові - кольоровий граттаж, аплікація з яєчної шкарлупи (пофарбованої крупи, солі тощо), малювання свічкою з пропискою аквареллю, гуашшю, малювання **мильними бульбашками** тощо.

Численність матеріалів ставить перед дітьми нові завдання й активізує уяву та фантазію. Кожна з цих технік - маленька гра, яка надає повну свободу для самовираження.

Заняття нетрадиційним малюванням сприяє розвитку:

- Дрібної моторики рук і тактильного сприйняття;
- Просторового орієнтування на аркуші паперу, окоміру і зорового сприйняття;

- Уваги і посидючості;
- Образотворчих навичок і умінь, спостережливості, естетичного сприйняття, емоційної чуйності;
- Сприяє позбавленню дитячих страхів;
- Розвиває впевненість у своїх силах;
- Розвиває просторове мислення;
- Вчить дітей вільно висловлювати свій задум;
- Спонукає дітей до творчих пошуків і рішень;
- Розвиває почуття композиції, ритму, сприйняття кольору;
- Розвиває почуття фактурності і об'ємності;
- Розвиває творчі здібності, уяву і політ фантазії.

2. Практична частина.

– Сьогодні ми з вами будемо малювати, в техніці, яка називається «Вітражне малювання.»

Сьогодні ми дізнаємося, як малювати на склі та створимо оригінальні картини. Для роботи нам знадобиться: зображення, фарби, пензлик та серветки.

На завершення нашої зустрічі хочеться побажати творчих успіхів вам і вашим вихованцям. Я хочу підвести підсумок нашої зустрічі словами Жан-Жака Руссо: «Час роботи навчить більшого, ніж день пояснень, бо, якщо я займаю дитину в майстерні, його руки працюють на користь його розуму».

Дякую вам за увагу і за плідну роботу!

